

Motion till riksdagen 2005/06:So312

av Cecilia Wikström (fp)

Äldre brottsoffer

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av att inrätta en rådgivande resurs för äldre som utsatts för våld.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att inrätta ett samordningskansli inom Statsrådsberedningen.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att kommunerna bör åläggas att prioritera brottsförebyggande insatser samt vård, stöd och rehabilitering av äldre brottsoffer.

¹Yrkande 2 hänvisat till KU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

I Socialstyrelsens rapport om äldrevård som kom 1994 indelar man våld och övergrepp i fem huvudgrupper: fysiska övergrepp, psykiska övergrepp, ekonomiska övergrepp, försummelse och vanvård samt sexuellt utnyttjande. Äldre personer som utsätts för våld blir ofta utsatta för en kombination av dessa former av övergrepp. Vanligtvis är förövaren en familjemedlem, alltså en make/maka, son eller dotter.

I juni 2004 överlämnade *Nationellt råd för kvinnofrid* sin slutrapport till regeringen. Den talar om vilka insatser regeringen bör vidta för att säkerställa kvinnors frid. Insatser för gamla kvinnor återfinns i rapporten. Några av dessa åtgärder är lika relevanta för äldre män som utsätts för våld och övergrepp och kan även tillämpas för dem. I rapporten lyfts ministrarnas ansvar för att förebygga våld och övergrepp och för att garantera brottsoffrens rätt till hjälp och stöd fram.

För att inte departementen ska kunna hänvisa till varandra bör man inrätta ett samordningskansli inom Statsrådsberedningen. Detta kansli ska ansvara för samordningen av det operativa arbetet inom departementen och genom regleringsbrev i de ansvariga myndigheterna.

Äldre brottsoffer som söker vård för en personskada berättar sällan att skadan uppkommit till följd av våld eller övergrepp. I stället säger man att man ramlat i trappan, snubblat på en trottoarkant eller något annat som ska få personalen att tro att det skett en regelrätt olycka. Kommunerna måste inom ramen för den nationella äldrepolitiken åläggas att prioritera förebyggande insatser och vård, stöd och rehabilitering av äldre brottsoffer.

Den typ av våld mot äldre som mest uppmärksammats är tillgreppsbrott som väskryckning och inbrott i bostad, där syftet är att komma över den äldres materiella tillgångar. Därefter kommer övergrepp och vanvård inom sjukvården.

Det minst uppmärksammade våldet mot äldre är våldet i nära relationer, som främst drabbar äldre kvinnor.

I Norge har man inrättat ett resurscentrum, *Värn för äldre*, som fungerar rådgivande för äldre som utsätts för våld. Man kan ringa dit eller göra ett personligt besök vid detta värn. Det finns ett uttalat behov av att införa en svensk motsvarighet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 21 september 2005

Cecilia Wikström (fp)